

A Nők védelmében

Olvasóink közül nyilván sokan ismerik a „Nők védelmében” című könyvet, amely a női élet problémáival foglalkozik. Szerzője dr. Hirschler Imre nőgyógyász. Munkatársunk vele beszélgett.

Dr. Hirschler Imre, 1950-től 1974-ig, nyugdíjazásáig a Kútvölgyi úti Állami Kórház osztályvezető főorvosa volt

— Dolgozik-e még ma is aktívan?

— Már nyugdíjas vagyok. Idén leszek hetvenéves, de a magánpraxist továbbra is folytatom, csak mint kórházi osztályvezető főorvos mentem nyugdíjba.

— Hazánkban Ön az egyik legismertebb szülés-nőgyógyász. Minek tulajdonítja népszerűségét?

— A kérdést rendkívül nehéz megválaszolni. Már egész fiatal koromban sikerült jól menő praxist kiépíteni. Talán azért, mert könnyen tudtam kapcsolatot teremteni betegeimmel. Még egész ifjú nőgyógyász koromban a Vörös Segély orvosa lettem, és ez mindvégig meghatározta orvosi magatartásomat.

— A Nők védelmében című könyve többszöri kiadásban összesen 500 ezer példányban látott napvilágot. Azt hiszem, ez is döntően hozzájárult ahhoz, hogy nevért országwide megismerjék. Hogyan született meg ez a könyv?

— Kétségtelen, hogy nevem megismerésében döntő szerepe volt az 1958-ban megjelent frásznak. Hogyan született? 1955-ben a MOM Kultúrházban úgynevezett Nők iskolája című sorozatot szerveztek. Ez öt-hat előadásból állt. Többek között a nők szexuális életéről is beszéltem ott. Vajamennyi előadás iránt nagy volt az érdeklődés, de ennél még a MOM nagyterme is kicsinek bizonyult. Lényegében ugyanez történt az Egyesült Izzóban, ahol szintén ezt az előadássorozatot tartottam meg. Egyértelműen kiderült, hogy a korábbi években érthetetlen szemérmességgel kezelt szexuális kérdések a munkásság körében is komoly problémát jelentenek. Az előadások után mintegy ezeröt-száz-kétezer kérdés gyűlt össze, lényegében ezeket próbáltam megválaszolni a Nők védelmében című könyvemben.

— Az ötvenes évek elején, amikor a gyermekszaporulat növekedését adminisztratív eszközökkel próbálták siettetni — a

közvélemény ezt az időszakot Ratkó-korszaknak nevezte. — Önnek milyen szerepe volt ebben?

— Akkor én az Országos Nőgyógyász Szakszoport főtitkára voltam. Évenként kellett jelentést írnom a szülészeti helyzetéről. Tudni kell, hogy a második világháború után ugrásszerűen emelkedett a szülések száma. 1951-ben megállt az emelkedés, 1952-ben pedig már csökkent az élveszületések száma. A Nőgyógyász Szakszoportban azt a részfeladatot kaptuk, dolgozzuk ki az új családvédelmi törvényt. Ennek célja a szülési kedv, a szülési feltételek megjavítása volt. Mi ki is dolgoztuk a törvényjavaslatot, amely rengeteg konstruktív rendelkezést tartalmazott. Többek között a nők munkavédelméről, a kötelező terhességvizsgát, a szülési segélyt. Amikor kijött a törvény, a tervezetünkhöz még két váratlan tételt is kapcsolnak. Az egyik az abortuszok adminisztratív üldözéséről szólt. A másik pedig az agglégényadó bevezetéséről. Jó családvédelmi törvényünkre — amely talán először a világon gondoskodott a szülőanyákról —, alaposan visszaütközött a két kitétel. Meg kell mondanom, hogy az előkészítő bizottság sem az abortuszok adminisztratív üldözéséről, sem pedig az agglégényadóról egyetlen szót sem tudott. Ratkó Anna — akkori egészségügyi miniszter — teljesen ártatlan. Ő is utasításra dolgozott. Furcsa módon a közvélemény mégis az ő nyakába varrta a törvény rossz rendelkezéseit.

— Ön szerint mi kell ahhoz, hogy valakire azt mondassuk: jó orvos?

— Egy régi híres orvosi mondás szerint: „Jó orvos, csak jó ember lehet”. Ez a mi szocialista körülményeink között kiegészíthető még a következőkkel: szeresse az embereket, éljen benne társadalmi felelősség-tudat, érezze kötelességének az emberek szolgálatát, segítségét. Ezt minden feltételtől függetlenül tegye,

tehát ne legyen anyagias, ne csak a pénzért dolgozzon. Természetesen mindehhez elengedhetetlen, hogy állandóan szinkronban legyen a korszerű orvostudománnyal.

— Említette az anyagtalanságot. Mi a véleménye a borralalóról, az úgynevezett hálapénzről?

— A hálapénzről nagyon rossz véleményem van, de mint mindenütt, az általánosítás a mi szakmánkban is hiba. Az orvosok jelentős részében megvan a humanista, szocialista elkötelezettség. Tehát a gyógyító munkájuk független attól, hogy kapnak érte hálapénzt vagy sem. Egyébként ez egy nagyon nagy és bonyolult téma. Személy szerint én, a házitanítóságomon kívül — amit csak a pénzért csináltam — soha életemben semmit sem csináltam pénzért. Én nem a pénzért írtam könyvet. Szegény embertől pedig gyógyításért honoráriumot soha nem fogadtam el. Ezzel szemben adtam, például a Vörös Segély idején elvtársaimnak és a mozgalomnak. Annak idején, amikor a felszabadulás után az Uzsoki utcai kórházban dolgoztam, a szülészeten nem volt sem műszer, sem lepedő. A gazdagabb betegeket aranyért és dollárért operáltam, ebből szereltem föl a teljes osztályt. Soha nem igyekeztem vagyont gyűjteni. Van egy mondás: „Nem az a gazdag ember, aki sokat gyűjt, hanem aki sokat ad”. Én úgy érzem, „gazdag” ember vagyok.

— Meg tudná mondani a főorvos úr, hogy hány gyermeket segíthetett a világra?

— Fogalmam sincs. Ha könyveltem volna, hány szülést vezettem le, akkor biztos csak a felét tudtam volna megcsinálni, mert a többi időt elkönnyelgettem volna. Még hozzávetőleges számat sem tudok mondani;

körülbelül tizezres nagyságrendű szám jönne ki.

— Utolsó kérdésem a szexuális felvilágosítással kapcsolatos. Ma, amikor a szex soha nem látott méreteket ölt, véleménye szerint mikor kell elkezdeni a szexuális felvilágosítást, és milyen módszerrel?

— Először az orvosokat kell felvilágosítani, mert sajnos nem mindegyik ért igazán hozzá. Aztán a pedagógusokkal kell folytatni, akik az orvosoktól várják a megfelelő ismeretanyagot. Végül, de nem utolsósorban a szülőket, akiknek kell a szexuális nevelés. Véleményem szerint a szexuális nevelés alapja természettudományos ismeret.

Egyébként a szexualitás nemcsak biológiai kérdés, hanem társadalmi kérdés is — társadalmi szempontból két dolgot látok jelentősnek. Az egyik: nevelni a szerelemre. Mondjuk azt: igényesség a szerelmi életben. Ahogy van igényesség a kultúrában is, ahogy a gyereket neveljük arra, hogy legyen igénye a művészetre, legyen gazdagabb az élete azzal, hogy a muzsikát, a képzőművészetet élvezni tudja, legyen meg ez a kultúrigénye a szexuális életre is. Tudja, hogy a szexualitás nemcsak testi öröm, hanem két ember kapcsolata, melynek érzelmi, emocionális vonatkozásai is vannak. A másik a felelősség-tudat. Egy szexuális kapcsolatban legalább két emberről van szó. Legyen annyi felelősség-tudat mindenkiben, hogy a szexuális életet úgy szervezze, hogy a másiknak ne legyen kára belőle. Ebben benne van a nem kívánatos terhesség éppúgy, mint a nemibajtól tartózkodás. Szóval, ha a kapcsolat érzelmi alapokon nyugszik, akkor nincs veszély.

Gyenes András